

Άσκηση 14 Δείξτε ότι για την σκέδαση $e^- \mu^- \rightarrow e^- \mu^-$, η φυσική περιοχή των μεταβλητών είναι $t = 0$ και $su = (M^2 - m^2)$ όπου M και m είναι οι μάζες του μιονίου και του ηλεκτρονίου.

Σχεδιάστε το διάγραμμα Mandelstam. (II)

Λύση

Στο Κ.Μ. έχουμε

$$\begin{aligned}
 s &= (p_A + p_B)^2 = m^2 + M^2 + 2(E_A E_B + p^2) \geq (m + M)^2 \\
 t &= (p_A - p_C)^2 = 2m^2 - 2p_C p_A = 2m^2 - 2(E_A^2 - p^2 \cos \theta) = \\
 &= 2p^2 (\cos \theta - 1), \quad \text{άρα} \quad -4p^2 \leq t \leq 0
 \end{aligned}$$

Πρέπει να εκφράσουμε το p ως συνάρτηση του s ή/και u για να βρούμε την καμπύλη όπου το t είναι ελάχιστο. Από την έκφραση

για το s έχουμε

$$-2E_A E_B = 2p^2 - s + M^2 + m^2$$

$$4(m^2 + p^2)(M^2 + p^2) = (2p^2 - s + M^2 + m^2)^2$$

$$4m^2 M^2 = (M^2 + m^2 - s)^2 - 4p^2 s$$

$$4p^2 = \frac{(M^2 + m^2 - s)^2 - 4m^2 M^2}{s}$$

Επομένως

$$t_{min} = -\frac{1}{s} [(M^2 + m^2 - s)^2 - 4m^2 M^2]$$

που είναι μια παραβολή. Να βρούμε τις ασύπτωτες ευθείες

$$\text{για } s \rightarrow 0^+ \quad \text{τότε } t_{min} \rightarrow -\infty$$

Για $s \rightarrow \infty$ τότε $t_{min} \rightarrow -\infty$ με ασύπτωτη που την βρίσκουμε

γράφοντας το t_{min}

$$t_{min} = - \left(\frac{s^2}{s} - \frac{2s(M^2 + m^2)}{s} + \frac{1}{s}(\dots) \right)$$

οπότε η ασύμπτωτη είναι η $t = -s + 2(M^2 + m^2)$ ή άλλως
 $0 = -t - s + 2(M^2 + m^2)$ ή $u = 0$. Τα σημεία A και B
αντιστοιχούν στον μηδενισμό της t_{min}

$$(M^2 + m^2 - s)^2 = 4m^2M^2$$

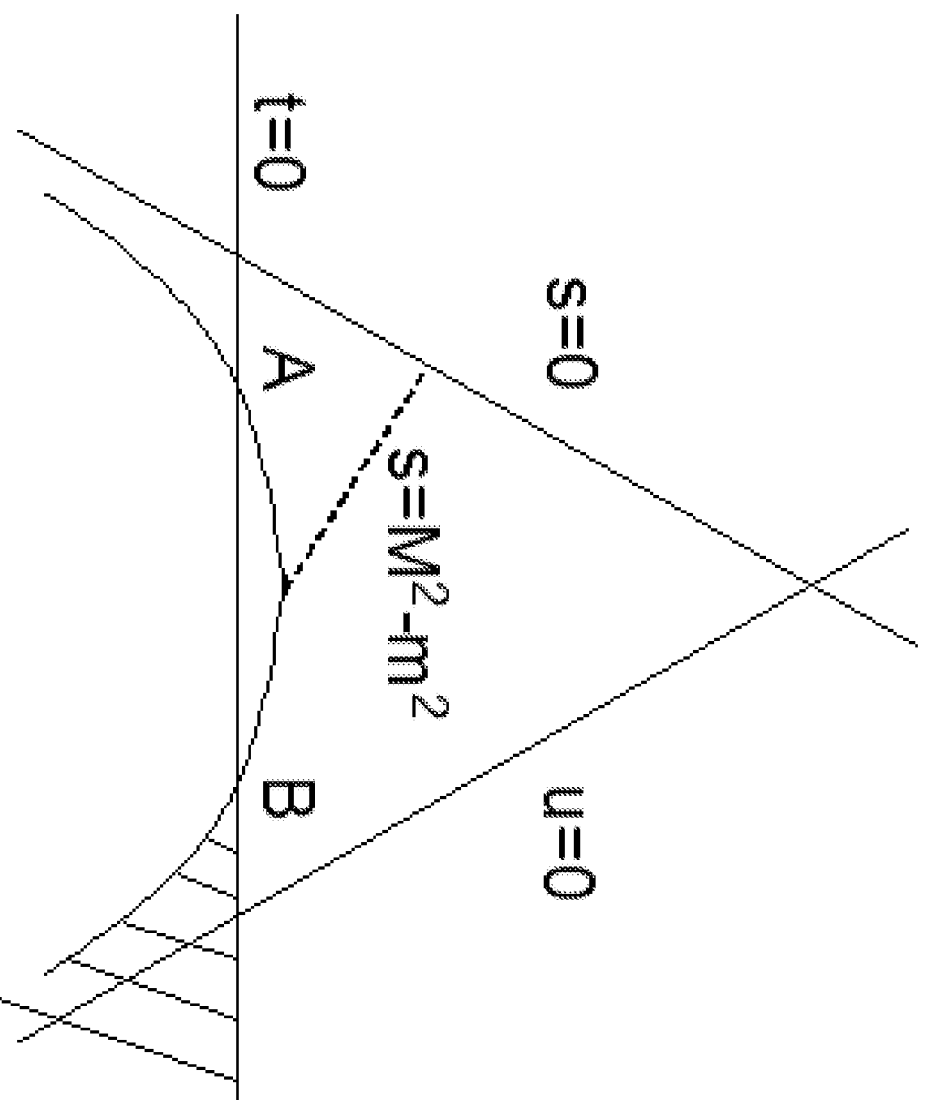
$$s^2 + (M^2 + m^2)^2 - 2s(M^2 + m^2) = 4M^2m^2$$

$$[s - (M + m)^2][s - (M - m)^2] = 0$$

Επίσης μπορούμε να βρούμε το μέγιστο της καμπύλης t_{min} .

Μηδενίζοντας την παράγωγο ως προς s βρίσκουμε ότι το μέγιστο
αντιστοιχεί στην τιμή $s = (M^2 - m^2)$ που δεν ανήκει στην φυσική

περιοχή του s (στην αρχή της άσκησης είχαμε βρει $s \geq (m + M)^2$). Γι' αυτήν την τελευταία τιμή του s , το $t = 0$. Είναι το σημείο B.

Από την εξίσωση του t_{min} , εύκολα παίρνουμε ότι

$$st = 4M^2m^2 - (M^2 + m^2 - s)^2 \rightarrow$$

$$s(2M^2 + 2m^2 - s - u) = 4M^2m^2 - M^4 - m^4 - s^2 \\ - 2M^2m^2 + 2M^2s + 2m^2s \rightarrow$$

$$-su = 2M^2m^2 - M^4 - m^4 = -(M^2 - m^2)^2$$